

Notitie testontwikkeling

6-1-2021

Kernpunten:

- **Bijstelling inkoopopdracht antigeen van 5.1.2b nationaal en 5.1.2b europees per maand naar 5.1.2b nationaal en 5.1.2b europees.**
- **Heroverweging contractering regulier PCR in april**
- **Aanschaf 5.1.2b Ademtesten spoor 1 en 2**
- **Beleidskeuze inzet TOMi spoor 1 en 2 en Aanschaf TOMi**

Aanleiding

Teststrategie

Op basis van verdere versterking van de teststrategie hebben we de volgende ambities voor de 3 sporen geformuleerd:

- 1) Dat er ook ook asymptomatisch getest kan worden.
 - a. Per 1 december voor mensen die een melding krijgen van de CoronaMelder en voor nauwe contacten uit het Bron- en contact onderzoek
 - b. Mogelijk per 20 januari inkomende reizigers uit hoog-risicogebieden
- 2) Dat in januari middels een pilot er in ieder geval in 2 gebieden/steden daar waar er aanleiding toe is intensief en grootschalig getest kan worden. Dit betekent dat iedereen binnen dat gebied/die stad, zowel inwoners als mensen die daar werken, meerdere keren getest kunnen worden, na analogie van de aanpak in Liverpool;

Dat vanaf eind januari mensen grootschalig en risico-gericht testen van mensen. Met risico gericht kan een bepaalde doelgroep worden bedoeld (bijvoorbeeld kwetsbaren in zorginstellingen), omstandigheden (bijvoorbeeld wijken met hogere prevalentie, of evenementen waarbij veel mensen samenkomen) en locaties (bijvoorbeeld onderwijsinstellingen of werkgevers met arbeidsomstandigheden waar anderhalve meter moeilijk te handhaven is).

Opdracht Dienst Testen

Om dit te realiseren hebben we Dienst Testen in november gevraagd om:

- 1) de labcapaciteit voor de PCR-testen verder te verhogen naar 200.000 testen per dag.
 - a. Zo snel mogelijk;
 - b. Uitgangspunt daarbij is dat we toewerken naar een beperkt aantal Hoogvolumelabs, zoveel mogelijk gesitueerd in Nederland, zodat ook de snelheid van testuitslagen gegarandeerd kan worden;
 - c. Hierbij recht te doen aan de reeds gemaakte afspraken met en toezeggingen aan laboratoria;
 - d. Hierbij ook de benodigde consumables voor in te kopen.
 - e.
- 2) Het aantal in te kopen antigeentesten verder te verhogen, zodat er 500.000 testen per dag afgenomen kunnen worden en ook het intensief testen in gebieden gefaciliteerd kan worden.
 - a. Dit te realiseren vanaf januari;
 - b. Hierbij rekening te houden met de reeds uitgesproken voorkeuren voor testen vanuit verschillende afnamepartijen;
 - c. Hierbij recht te doen aan de reeds gemaakte afspraken met leveranciers

Daarnaast hebben we Dienst Testen gevraagd om uitvoering te geven aan de Europese gezamenlijke inkoop van 5.1.2b testen per maand tot juni.

Totaal leidt dit tot 5.1.2b testen per maand 5.1.2b testen per dag)

Daar komt de aanschaf LAMP en eerste ademtest nog bij:

- 1) Lamp: Er zal ingekocht worden voor ongeveer 5.1.2b testen over een periode van 100 dagen. Dat is 5.1.2b testen per dag
- 2) Per ademtest kunnen er ongeveer 5.1.2b testen per uur worden afgenomen. Daarnaast zijn er nog 5.1.2b ademtesten besteld. Dat is 5.1.2b testen per dag (per 8 uur) en dus 5.1.2b testen per dag totaal

Totaal kom je dan uit op: 662000 testen per dag (120 mln testen tot en met augustus als de contracten onveranderd worden doorgezet na afloop)

Recente ontwikkelingen van invloed

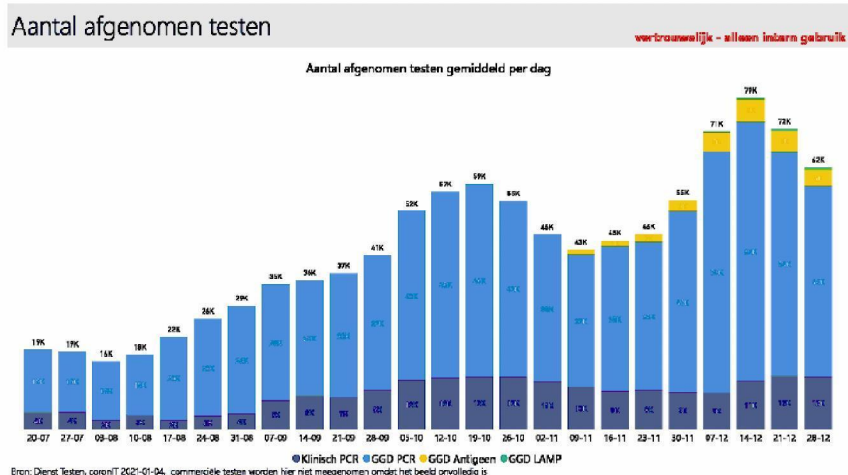
Recente ontwikkelingen laten zien dat:

- De testvraag aanzienlijk lager uitvalt dan de eerdere prognoses;
- Dat GGD-en sneller overgaan naar het gebruik van antigeentesten dan voorzien;
- Dat er nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van testen die voor vervanging van de traditionele PCR-test en antigeentest kunnen zorgen.

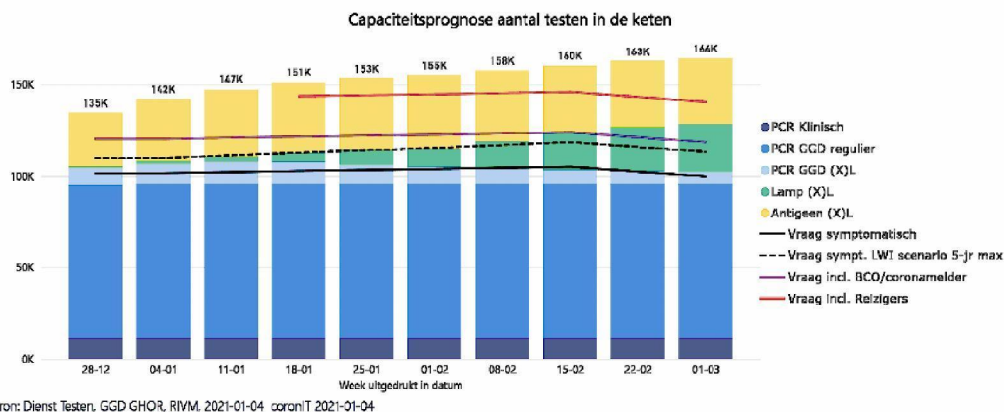
In deze notitie zetten we de nu in te schatten implicaties hiervan op een rij. Dit omdat deze week de competitie voor de antigeentesten moet worden uitgezet en deze maand ook de Europese inkoop zal plaatsvinden. Vraag is of de bovenstaande ontwikkelingen moeten leiden tot een heroverweging van de opdracht aan Dienst Testen.

Vraagontwikkeling

De cockpit van 7 januari laat zien dat het aantal afgenomen testen in december sterk achter bleef bij de vraagprognose. Tegelijkertijd laat het overzicht ook zien dat de vraag naar testen enorm fluctueert. De voorspelbaarheid is dus minimaal.

De berekende verwachte vraagprognose is dat de testvraag voor het huidige testbeleid voor de GGD'en is dat de vraag naar testen in januari rond de 145K zou liggen (dit is dus; symptomatisch, asymptomatisch voor BCO en CoronaMelder en reizigers) Deze prognose blijft tot in maart tot boven 140K per dag binnen het huidige testbeleid. Daarna zal deze onder het huidige testbeleid dalen omdat de verwachte symptomatische vraag (waarvoor als proxy luchtweginfectieklachten van het RIVM is genomen) daalt in de zomermaanden.

Komende beleidswijzigingen:

Tegelijkertijd zien we dat er vanuit de maatschappij, de Tweede Kamer en vanuit de verschillende departementen steeds meer druk ontstaat op het heropenen van de samenleving. Juist nu de vaccinaties zijn begonnen verwachten mensen dat daardoor meer maatregelen los gelaten kunnen worden. Aangezien het nog onbekend is of mensen die gevaccineerd zijn ook nog besmettelijk zijn, blijft het testen nog van groot belang. Ook wanneer mensen al gevaccineerd zijn. Kortom, de druk en de verwachtingen van testen blijft bestaan en zal naar alle waarschijnlijkheid toenemen. Dit zou dan betekenen dat het testen voor maatschappelijke participatie (onderwijs en werk) en testen voor toegang tot evenementen nog een vlucht kan maken.

Frequent testen voor veilig werken en studeren

Om de maatschappelijke wens tot frequent testen in te calculeren kan grofweg uitgegaan worden van **745.000 testen p.d.**

Al het zorgpersoneel wekelijks: 34.000 p.d. (ca. 1 mln. per maand, vraag is voor hoelang gezien start vaccinatie)

Amateur sport wekelijks: 90.000 p.d.

MBO, HBO en WO 2x per week: 385.000 p.d.

Bedrijven: ? onbekend: kan in potentie enorm oplopen.

Testen voor toegang tot het sociale leven:

Daarnaast zijn er de testen om toegang te krijgen tot het sociale leven. Dit kan in potentie enorm oplopen. VNO-NCW heeft een inschatting gegeven voor de culturele en horeca sector en voor evenementen. In dat geval kom je uit op **390.000 testen p.d.**

Cultuur en Horeca bij entree: 320.000 p.d.

Evenementen: 70.000 p.d.

Andere toepassingen: ??? p.d.

Testen bij uitbraken

Het plan van OCW gaat nu voor het vo uit van testen bij uitbraken. Daar staan nu voor geraamd 3 mln testen tot aan de zomer (16.600 testen per dag)

Totaal zal dit, samen met de afnamecapaciteit van de GGD'en van 175.000 testen per dag vanaf maart mogelijk kunnen leiden tot een testvraag van: 1 mln per dag (30 mln testen per maand).

Als dit wordt doorgerekend tot aan de zomer kom je op een vraag naar 180 mln testen in totaal. Dit kan nog verder oplopen afhankelijk van frequent testen bij bedrijven en testen voor toegang

Er worden op dit moment pilots uitgevoerd met betrekking tot het frequent testen en het testen voor toegang. Deze pilots lopen, voor zover mogelijk door tijdens de lockdown in de eerste maanden van dit jaar. Daarnaast heeft het OMT al haar goedkeuring gegeven voor het gebruik van de antigeentest voor een doelgroep die geen risicogroep is of in een risicosituatie besmet kan zijn geweest (zoals wel het geval is bij BCO, CoronaMelder en reizigers). Dit testbewijs geldt dan alleen 48 uur, en de basismaatregelen kunnen niet los gelaten worden. Dit biedt echter wel mogelijk voor het testen voor toegang.

Conclusie: Als bovenstaande vraagontwikkeling doorzet vooral ten aanzien van frequent testen, uitbraak testen en toegang testen. Kom je op een totale testbehoefte van 180 mln tot en met augustus. We hebben nu uitstaan qua inkoop 5.1.2b tot en met augustus. Op basis hiervan dus geen noodzaak om de opdracht aan Dienst Testen aan te passen. Het aantal testen kan nog steeds nodig zijn, vaccins bieden immers in elk geval in de eerste periode te weinig soelaas en hoge druk op frequent testen, uitbraak testen en toegangstesten. *De vraag is hoe deze testvraag wordt bediend en met welke testmethoden.*

Ontwikkeling testmethoden

De ontwikkelingen op het gebied van testen gaan snel. Naast de 'traditionele' PCR test zien we ontwikkelingen die de analysemogelijkheden verbeteren en versnellen, zoals LAMP. Daarnaast zien we ontwikkelingen die de PCR test makkelijker toepasbaar maken, zoals TOMi.

Tot slot zijn er andere testmethoden die op een andere manier monsters nemen zoals de ademtest. Deze testen zijn minder invasief en kunnen daardoor mogelijk leiden tot een grotere testbereidheid.

Ademtest

De ontwikkeling van de ademtest ziet er veelbelovend uit, zeker ook gezien het feit dat het kan bijdragen aan meer testbereidheid. In het plan van VNO NCW wordt ook verondersteld dat de Ademtest gebruikt kan worden bij frequent testen en toegangstesten. De validatiestudie voor asymptomaten, die positief is, wordt deze week in het OMT behandeld. De verwachting is dat de Ademtest in ieder geval in de XL-teststraten de antigeentesten gedeeltelijk kan/zal vervangen, tot 70%. Hierbij moet wel aangemerkt worden dat hertesten noodzakelijk kunnen zijn. Tevens zal het testen met de ademtest voor spoor 2 ook met name in teststraten plaatsvinden.

Verzoek 1: Daarom het verzoek om naast de reeds gedane aanschaf van 500 ademtesten, waarvan er 380 bij de XL-teststraten wordt uitgerold vanaf februari te verkennen wat de meerwaarde kan zijn om nog een aankoop te doen van 1300 extra ademtesten. Deze kunnen dan operationeel zijn vanaf midden april. Dit is een aanschaf van ongeveer 5.1.2b

TOMi

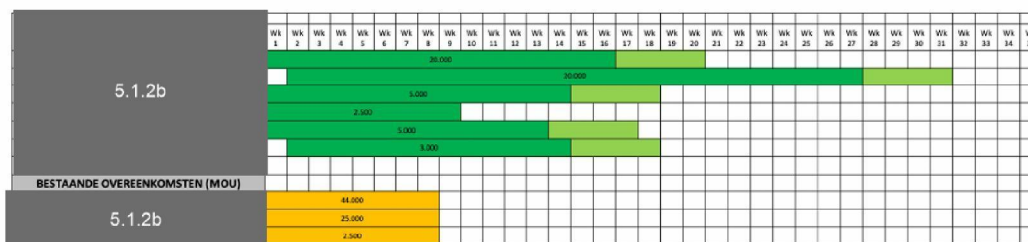
Over 2 weken kan er ook begonnen worden met de uitrol van de TOMi. Deze PCR-test kan dan tot 40K PCR-testcapaciteit opleveren. Voor een minimale investering van 5.1.2b Dit kan in spoor 1 worden ingezet als back up voor de LAMPtesten in spoor 1. Daarnaast kan de TOMi ook worden gebruikt in het kade van frequent testen bij de scholen en werkgevers (Spoor 2).

Verzoek 2: Voorbereiden beleidskeuze voor volgende week voor inzet TOMi in spoor 1 en 2 en naar aanleiding daarvan verkennen aanschaf TOMi.

Implicaties voor huidige testcapaciteit met name PCR en antigeen

PCR testcapaciteit

De huidige PCR-testcapaciteit wordt beïnvloed door zowel de Ademtest als door de TOMi. Dienst Testen is op dit moment op ons verzoek laboratoria aan het contracteren. Deze contracten lopen echter grotendeels tot week 21. *Dat betekent dat we binnenkort de inzet van de reguliere PCR testen kunnen heroverwegen en de opdracht van Dienst Testen in deze zin kunnen bijstellen.*

Antigeentesten

De inzet van PCR-testen wordt sneller vervangen door GGD-teststraten voor antigeentesten dan voorzien. Tegelijkertijd kunnen antigeentesten ook weer vervangen worden door de Ademtesten in spoor 1.

Bij de inzet van antigeentesten bij frequent testen en in het kader van toegang tot het sociale leven (spoor 2), waarbij ook sprake is van asymptomatisch testen was lange tijd de vraag of antigeen ingezet kon worden. Het OMT heeft hier echter recent, in haar 94^e OMT advies, positief over geadviseerd.

Het is nog onduidelijk is in hoeverre de ademtest toepasbaar is bij frequent testen op scholen en bedrijven en bij toegang tot evenementen, want verbinding met een teststraat is essentieel. De TOMi kan hier wel als alternatief voor antigeen worden ingezet, omdat deze een hogere gevoeligheid heeft en ook binnen 6 uur een uitslag heeft en buiten een teststraat ingezet kan worden.

Hierbij krijg je een efficiëntere inzet van de TOMi voor spoor 1 en 2.

De inkoop van antigeentesten is nu gezet op 5.1.2b testen tot juni.

Gelet op de verwachte vraag naar testen wanneer we ons beleid gaan wijzigen en het testen voor toegang, het grootschalig testen bij uitbraken en het frequent testen om veilig te studeren/werken mogelijk te maken. Dan komt men op een testvraag van 180 mln. tot 1 augustus. De ontwikkelingen rondom Ademtesten en TOMi gaan echter snel. Om hier ruimte voor te creëren, zou het voorstel zijn om de geplande inkoop van antigeentesten te verlagen naar de oorspronkelijke geplande inkoop van 5.1.2b tot en met juni plus 5.1.2b Europese inkoop.

Het is nog mogelijk om de aantallen voor aanbesteding te wijzigen. Dit zullen we dan wel voor vrijdag moeten doen. Stel we vallen terug in de aantal antigeentesten die worden afgenomen dan hoeft er voor tweede helft 2021 geen nieuwe inkoop te worden gedaan en kan aangelegde voorraad worden benut.

Conclusie:

Advies is om opdracht ten aanzien van inkoop antigeentesten aan Dienst Testen aan te passen naar: 5.1.2b per maand nationale inkoop en 5.1.2b vanuit de Europese inkoop. (is afschaling van 5.1.2b testen ten opzichte van de huidige opdracht).

De opdracht van Dienst Testen ten aanzien van contractering kan worden herzien in de komende weken gezien de looptijd van de contracten die nu worden aangegaan.